

Bestuursverslag

bij het

Financieel jaarverslag 2009

Stichting Markant Onderwijs Breda

Versie 1.0

Datum: 22-6-2010

Samensteller: College van Bestuur

Inhoudsopgave

De staat van het onderwijs	3
Voorwoord van de Toezichthouder	4
Voorwoord van het College van Bestuur	4
1. Organisatie	5
1.1 Organisatiestructuur	5
1.2 Missie en Visie	5
1.3 Communicatie en verantwoording	7
1.4 Klachtenafhandeling	8
2. Onderwijs	9
2.1 Algemeen	9
2.2 Kwaliteitsonderzoeken Inspectie	9
2.3 Opbrengsten per school	9
2.4 Weer Samen Naar School.....	9
2.5 De Brede School	9
2.6 Onderwijs Kansen Beleid.....	10
2.7 ICT	10
2.8 Hoogbegaafdheid	10
3. Personeel.....	11
3.1 Algemeen.....	11
3.2 Integraal personeelsbeleid.....	11
3.3 Formatie	11
3.4 Personeelsbestand	11
4. Financiën	13
4.1 Algemeen.....	13
5. Huisvesting/overig	13
5.1 Overige (ontwikkelingen)	13
6. Bedrijfsvoering / Interne beheersing	14
6.1 Het Besturingsmodel	14
7. Toekomstparagraaf	15
8. Samenvatting jaarrekening 2009	16
8.1 Balans	16
8.2 Staat van baten en lasten	17
8.3 Kengetallen per balansdatum	19
8.4 Treasury	20
Bijlage A Organogram.....	21
Bijlage B Overzicht scholen	22
Bijlage C Samenstelling centrale organen.....	23
Bijlage D Samenwerkingsverbanden	24
Bijlage E Begroting 2010	25
Bijlage F Jaarrekening 2009	26

De staat van het onderwijs

De staat van het onderwijs geeft een genuanceerd en afgewogen beeld over de prestatie van de organisatie. De indicatoren zijn een weergave van de organisatie en kunnen desgewenst dienen als benchmark met vergelijkbare scholen.

Onderwijsprestaties			
	2009	2008	2007
<i>Aantal leerlingen 1-10</i>			
Onderbouw	1031	1064	1036
Bovenbouw	1103	1017	1005
Totaal	2134	2081	2041
<i>Uitstroomgegevens naar voortgezet onderwijs</i>			
VMBO	83	76	56
VMBO/ HAVO	38	44	56
HAVO/ VWO	63	49	76
VWO/ Gymnasium	35	51	34
<i>Uitstroomgegevens speciaal onderwijs</i>			
SBO	2,3%	2,67%	2,93
<i>Eindresultaat groep 8</i>			
Aantal leerlingen	223	223	222
Eindtoets	536,8	538	539,2

Effectief onderwijsbeleid			
	2009	2008	2007
<i>Kenmerken leerlingen</i>			
Aantal met een leerlinggebonden financiering (Igf)	21	19	18
<i>Aantal leerlingen per schoolgewicht</i>			
Geen gewicht	1847	1774	1693
Gewicht 0,30	137	99	86
Gewicht 1,20	148	106	84
Gewicht 0,25	nvt	29	63
Gewicht 0,90	nvt	73	115

Bedrijfsvoering			
	2009	2008	2007
<i>Personeel</i>			
Aantal personeelsleden	182	177	174
Aantal Fte	123	118	118
Gemiddelde leeftijd	44	43	44
% aantal vrouwen	75,8	76,7	76,2
% aantal full-timers	42,8	40,6	38,4
% aantal jonger dan 35 jaar	22,0	27,0	21,3
% aantal ouder dan 54 jaar	23,6	20,2	20,9
% deeltijders	23,6	20,2	23,8
% ziekteverzuim	4,81	6,16	4,46
<i>Financiën</i>			
Solvabiliteit	64,0%	62,2%	58,6%
Rentabiliteit	1,25%	5,44%	1,30%
Liquiditeit	2,51%	1,10%	1,13%
Kapitalisatiefactor	55%	57%	56%
<i>Overhead</i>			
Fte	Aantal	Aantal	Aantal
% van het budget	3,06	3,04	2,26

Voorwoord van de toezichthouder

De Raad van Toezicht heeft als belangrijkste taak het uitzetten van kaders waarbinnen het College van Bestuur zijn beleid verder dient te concretiseren en binnen de organisatie dient uit te dragen. Regelmatig vindt er een toetsing plaats of de uitgezette lijn tot het beoogde resultaat heeft geleid. De Raad van Toezicht belegt hiertoe meerdere vergaderingen met het College van Bestuur, die zich bij kan laten staan door bijvoorbeeld de stafmedewerkers. In 2009 hebben 5 momenten van overleg plaatsgevonden.

De Raad van Toezicht bestaat uit vijf natuurlijke personen waarvan één lid wordt voorgedragen door de gemeente Breda, twee leden op voordracht van Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad en twee leden op voordracht van de Raad van Toezicht zelf. De Raad van Toezicht benoemt de eigen leden. De Raad van Toezicht bestond per 31 december 2009 uit de volgende leden.

- De heer H.J.F. van Raak, voorzitter
- De heer A.A. Horward, lid
- De heer G.A.M. van de Griendt, lid
- De heer C.J.C. Schoenmakers, lid
- De heer P.F.A. Moerkens, lid

Er is een lijst van aftreden opgesteld. Op het moment dat er zich een vacature voordoet, wordt een kandidaat gezocht waarvoor de benodigde competenties vooraf zijn beschreven en wordt er via de gebruikelijke kanalen geworven.

2009 heeft vooral in het teken gestaan van de verzelfstandiging van het Openbaar Onderwijs in Breda per 1 mei 2009 en de inrichting van een Raad van Toezichtmodel. In het overleg met het College van Bestuur zijn onder andere de volgende onderwerpen aan de orde geweest:

- Besturingsmodel en Managementstatuut
- Treasurystatuut
- Vaststellen (meerjaren) begroting 2009-2013
- Traject toezichtskader Raad van Toezicht
- Overdrachtsbalans per 30 april 2009

De Raad van Toezicht heeft vastgesteld dat er een groot aantal stappen is gezet ten aanzien van de ontwikkelingen van de organisatie. Er is echter ook nog het nodige werk te verzetten.

Voorwoord van het College van Bestuur

Voor u ligt het bestuursverslag van Stichting Markant Onderwijs voor het jaar 2009.

In dit verslag worden de onderwijskundige doelstellingen, het personeelsmanagement en de besteding van middelen ten aanzien van de huisvestingsplanning, het inventarisbeheer en de materiële exploitatie getoetst aan de doelen en activiteitenplannen zoals gesteld in het jaarplan en de begroting 2009.

De opzet van het bestuursverslag is in de lijn van o.a. veranderd toezicht, de groter wordende vraag om publieke verantwoording en de algemene ontwikkeling van good governance.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de Raad van Toezicht van Stichting Markant Onderwijs op 26 april 2010.

Drs. J.P.P. van Dort, interim-voorzitter College van Bestuur

1. Organisatie

1.1 Organisatiestructuur

Stichting Markant Onderwijs is een bestuur waaronder 8 scholen voor basisonderwijs ressorteren. Het betreffen scholen voor regulier basisonderwijs. De scholen zijn gelegen in de gemeente Breda. Met ingang van 1 mei 2009 is het Openbaar Primair Onderwijs Breda verzelfstandigd en draagt sindsdien de naam Stichting Markant Onderwijs. Tot 1 mei 2009 fungeerde de bestuurscommissie Openbaar Primair Onderwijs Breda als volledig bevoegd gezag voor de 8 scholen voor basisonderwijs. Omdat dit geschiedde in een delegatieverhouding tot de gemeenteraad van Breda werden regelmatig contacten onderhouden met de wethouder van onderwijs en de raadscommissie onderwijs. In deze contacten werd verslag gedaan van de voortgang van de onderwerpen die onderhanden waren. Ook werden contacten gebruikt om de belangen van het Openbaar Primair Onderwijs onder de aandacht te brengen.

De heer O.W.I.J. Brouwer was algemeen directeur van het Openbaar Primair Onderwijs Breda. Een groot deel van de taken en verantwoordelijkheden van het bevoegd gezag waren gemandateerd aan de algemeen directeur, geformaliseerd in een mandaatregeling. Hoewel in naam nog steeds beleidsbepalend was is in de laatste jaren de rol van het bestuur steeds nadrukkelijker een toezichhoudende geworden.

Wenselijk was het dan ook om de verhoudingen te formaliseren en te borgen in een Raad van Toezicht-College van Bestuur model. Op 2 april 2009 heeft de gemeenteraad van Breda besloten in te stemmen met het voorstel het bestuur van het Openbaar Primair Onderwijs Breda (OPO) per 1 mei 2009 te verzelfstandigen. Stichting Markant Onderwijs wordt vanaf dat moment bestuurd door een College van Bestuur op basis van de statuten. Periodiek legt het College van Bestuur verantwoording af aan de Raad van Toezicht, bijvoorbeeld door middel van het voorliggende jaarverslag. Het College van Bestuur wordt bijgestaan door een stafmedewerker met de portefeuilles personeel en financiën en een managementassistente. Het College van Bestuur bestond in 2009 uit een voorzitter en per 1 september 2009 ook uit een lid. De heer O.W.I.J. Brouwer functioneerde in het verslagjaar als voorzitter maar heeft per 1-1-2010 afscheid genomen vanuit deze functie.

De dagelijkse leiding van de scholen ligt in handen van de schooldirecteuren. De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn vastgelegd in een managementstatuut. Schooldirecteuren leggen verantwoording af aan het College van Bestuur.

De inhoud van de daarvoor benodigde rapportages (MARAP) worden in 2010 nader vastgesteld. De administratieve organisatie zal worden herijkt op het ontstaan van een tweehoofdige College van Bestuur en de ervaringen als Stichting vanaf 1 mei 2009. Maandelijks is er een overleg tussen College van Bestuur en het Directeurenberaad Openbaar Primair Onderwijs (DOPO). Het DOPO is het platform waarin draagvlak wordt verkregen voor door het College van Bestuur voorbereid algemeen beleid.

Medezeggenschap binnen het Openbaar Primair Onderwijs in Breda is geregeld op twee niveaus; voor elke individuele school bestaat een medezeggenschapsraad (MR), bestaande uit vertegenwoordigers van ouders en personeelsleden. Deze heeft regelmatig contact met de betreffende schooldirecteur over zaken betreffende die school. Daarnaast is er voor het collectief van het Openbaar Onderwijs ook een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR). Deze heeft contact met het College van Bestuur. Zowel MR- als GMR-leden zijn in het verslagjaar actief geweest. De GMR heeft 5 keer vergaderd over onder andere de volgende onderwerpen:

- Verzelfstandiging Primair Onderwijs Breda;
- Werving en selectie Raad van Toezicht en College van Bestuur;
- Functiemix;
- Pilot: Coaching en Begeleiding, Plusklas en Leonardo-onderwijs;
- Besturingsmodel en Managementstatuut;
- Mobiliteitsbeleid.

Het organogram van Stichting Markant is in bijlage A opgenomen.

1.2 Missie en Visie

Missie 'Hoogwaardig onderwijs dat past in deze tijd'

De missie formuleert de aard en het bestaansrecht van onze organisatie.

Markant Onderwijs wil kwalitatief hoogwaardig onderwijs aanbieden dat toegankelijk is voor alle kinderen, waarbij bewust wordt omgegaan met de verscheidenheid in achtergronden en mogelijkheden van kinderen, is gericht op het ontwikkelen van een groeiende zelfstandigheid en verantwoordelijkheid van kinderen, binnen een

veilig en respectvol pedagogisch klimaat in nauwe samenwerking met kinderopvang en andere instellingen in de wijk die zich richten op de jeugd, in kindcentra.

Om deze missie een goed en stevig fundament te geven, is het belangrijk de pijlers van onze visie helder te verwoorden en uit te dragen.

Visie

De visie wordt gedragen door een 7-tal pijlers. Pijlers als basis van een bouwwerk veronderstellen een gelijkwaardigheid van diezelfde pijlers zonder een hiërarchie in belangrijkheid.

Pijler één: toegang voor iedereen

Markant Onderwijs, als bevoegd gezag van 8 scholen in Breda, realiseert openbaar basisonderwijs. In dit onderwijs, ons product, ten behoeve van kinderen van 4 tot 13 jaar, staat de ontwikkeling van elk kind als doel voorop.

Pijler twee: samenwerken in kindcentra

Bij **Markant Onderwijs** werken ongeveer 2134 leerlingen samen met 182 medewerkers toe naar het realiseren van kindcentra waarin intensief inhoudelijk wordt samengewerkt met voor- en naschoolse organisaties voor kinderen van 0 tot 12 jaar. Onze scholen acteren als 'Magneetschool' (MFA) die midden in de samenleving / maatschappij staan. Magneetscholen zoeken daarom actief samenwerking met andere agogische (keten)partners.

Pijler drie: spil in de wijk / buurt

Markant Onderwijs vindt dat een school in ieder geval een buurt- en/of wijk(en)functie heeft. Leerkrachten worden gestimuleerd naast kind- ook oudergericht te werken, en daarbij actief de dialoog met ouders te zoeken. Markant Onderwijs profileert zich als maatschappelijk geëngageerd en speelt - waar mogelijk en wenselijk - met buurtverenigingen, kinderopvangorganisaties en andere partijen in op actuele ontwikkelingen in de samenleving.

Pijler vier: 'verscheidenheid in eenheid'

Voor **Markant Onderwijs** is het leidend principe 'verscheidenheid in eenheid'. Wij erkennen de verschillen tussen mensen en de verschillen tussen scholen. Variatie in geloof, overtuiging, cultuur en persoonlijke eigenschappen kenmerken en verrijken onze samenleving en de ontmoeting van mensen in al hun verscheidenheid wordt actief bevorderd. 'Verscheidenheid in eenheid' geldt nadrukkelijk ook voor onze scholen. Elke school levert eigentijds onderwijs volgens een autonoom en onderscheidend onderwijsconcept passend bij de doelgroep uit haar voedingsgebied. Dit doet ze binnen de (beleids)kaders en faciliteringsgrenzen die Markant Onderwijs als eenheid heeft vastgesteld.

Pijler vijf: aandacht voor de totale ontwikkeling

Markant Onderwijs biedt algemeen toegankelijk onderwijs, binnen de zorgmogelijkheden van het bestuur als geheel en de school in het bijzonder. Markant Onderwijs streeft ernaar onderwijs van hoge kwaliteit te leveren in een veilige, stimulerende leeromgeving vanuit een klantgerichte houding. Dit betekent dat wij werken aan een uitstekend pedagogisch klimaat. Bij Markant Onderwijs is naast aandacht voor cognitieve aspecten en een hoog niveau voor alle basisvaardigheden ook ruimte voor zelfstandigheidbevordering, leren omgaan met vrijheid en verantwoordelijkheid, sociaal emotionele ontwikkeling alsook creativiteit, etnische-, religieuze- en culturele verscheidenheid.

Pijler zes: personeel, de kracht van de organisatie

Bij **Markant Onderwijs** werken enthousiaste en competente personeelsleden met passie.

De organisatie en haar medewerkers zijn zelf voortdurend in ontwikkeling (gericht op zelfreflectie en persoonlijke groei) om onderwijs op maat van hoge kwaliteit te kunnen bieden.

Pijler zeven: betrokkenheid als bindende factor

Markant Onderwijs ziet de ouders als 'klant' van de organisatie en als serieuze partners. Om deze positie te versterken, stimuleren wij de betrokkenheid van ouders bij de scholen van hun kinderen. Om de onderwijskansen van het kind te verbeteren, betrekken wij de ouders actief bij het onderwijs.

Kernwaarden, HOGE KWALITEIT!

Onderwijs is ons product. De organisatie van onderwijs is ons proces. Markant Onderwijs streeft naar hoge kwaliteit van product en proces. Hiertoe hebben we een aantal basisprincipes gekozen die wij van groot belang vinden:

<u>VERSCHEIDENHEID</u>	- Eigen profiel
	- Autonoom
	- Uniek mogen zijn
	- Passend / boeiend eigentijds onderwijs

MENSENWERK

- Zorg voor elkaar
- Heldere communicatie
- Samenwerking
- Veiligheid

CENTRAAL

- Krachtig sturend
- Kind en leerkracht centraal
- Kindcentra / magneetschool: school centraal in omgeving
- Klant / Ouder gericht

GROEI

- Voortdurende ontwikkeling (van leerling, personeel en organisatie)
- Meer leerlingen (marktaandeel)

De missie en visie zijn vertaald in een bestuursondernemingsplan (BOP) en daarvan afgeleide deelplannen:

1. Integraal Personeels Beleidsplan
2. Integraal Huisvestingsplan 2007-2016 gemeente Breda
3. (Meerjaren) Onderhoudsplan
4. (Meerjaren) Formatiebeleidsplan
5. Functiehuis en FUWA
6. Financieel Beleidsplan 2008-2012
7. Investeringsplan
8. Zorgplan SWV WSNS
9. Schoolplan
10. ICT beleidsplan

Het bestuursondernemingsplan zal in toenemende mate het leidende document worden voor strategische sturing van Markant Onderwijs en voor iedere daarbij behorende school.

Om dit alles mogelijk te maken is samenwerking gezocht met externe instanties, zoals:

- Het Samenwerkingsverband Land van Nassau;
- gemeente Breda en INOS, Stichting Katholiek Onderwijs Breda i.v.m. de brede scholen;
- Kober Kindcentra i.v.m. het "Stockholm-Akkoord". Gestreefd wordt naar een doorgaande ontwikkelingslijn van 0-13 jaar en van 7.00-19.00 uur;
- Stichting Kinderopvang Nederland i.v.m. het Dubbelwijs concept;
- Schoolraad PO/VO. Een overkoepelend samenwerkingsverband van alle besturen voor PO en VO in de Gemeente Breda.
- FD-Advies voor de uitvoering van de onderhoudsplanning
- Onderwijs Service Groep, locatie Breda voor de financiële en personele administratie.
- Avans Hoge School, gezamenlijk verantwoordelijk voor het opleiden van de toekomstige leraar Basisonderwijs
- Regionaal Platform Onderwijs West-Brabant
- Stichting Onyx i.v.m. het onderwijskansenbeleid in de Gemeente Breda
- Arbo-Unie Nederland (op het gebied van ziekteverzuimbegeleiding).
- Onderwijsbegeleidingsdienst Edux te Breda (inzake individuele en systeembegeleiding)
- VosAbb
- Leonardostichting

1.3 Communicatie en verantwoording

Zoals aangegeven is er een intensief overleg tussen:

Raad van Toezicht – College van Bestuur

College van Bestuur – Directeuren

College van Bestuur – GMR

Directeuren – MR-en

Directeuren - Medewerkers

In het separaat beleidstuk "Besturingsmodel en managementstatuut" is bovenstaande nader uitgewerkt.

Om het overleg te versterken is ook de website www.markantonderwijs.nl van groot belang. Deze is informerend over alle zaken die actueel zijn. Ouders en belangstellenden krijgen via deze site toegang tot informatie over de missie en visie, de scholen, de organisatie, de kwaliteit van Markant Onderwijs en het laatste nieuws over Markant Onderwijs en/of de individuele scholen.

1.4 Klachtenafhandeling

De afhandeling van klachten gebeurt op basis van de klachtenregeling zoals die door de Stichting Markant Onderwijs is vastgesteld. Met de regeling wordt beoogd een zorgvuldige behandeling van klachten, waarmee het belang van betrokkenen wordt gediend, maar ook het belang van de school (een veilig schoolklimaat). De modelregeling is een handreiking die inmiddels aan de hand van de ervaringen en adviezen van de Landelijke Klachtencommissie is aangepast. In 2009 zijn er 2 klachten ingediend en afgehandeld.

2. Onderwijs

2.1 Algemeen

Het openbaar onderwijs is algemeen toegankelijk binnen de zorgmogelijkheden van Markant Onderwijs als geheel en de school in het bijzonder. Markant Onderwijs streeft ernaar onderwijs van hoge kwaliteit te leveren in een veilige stimulerende leeromgeving. Dit betekent dat gewerkt wordt in een uitstekend pedagogisch klimaat waarin naast aandacht voor cognitieve aspecten ook ruimte is voor zelfstandigheidbevordering, sociaal emotionele ontwikkeling alsook creativiteit, etnische-, religieuze- en culturele verscheidenheid.

De 8 scholen van Markant Onderwijs hebben dat uitgewerkt in een veelheid van onderscheidende onderwijsconcepten. Zo is er een Dalton school, een Jenaplanschool, een Montessorischool, een brede school en zijn er 4 scholen die op eigen wijze vormgeven aan vernieuwend onderwijs.

2.2 Kwaliteitsonderzoeken Inspectie

In 2009 heeft de inspectie de scholen de Springplank en Vlier: locatie Samenloop geïnspecteerd in het kader van het vierjaarlijks onderzoek. De inspectie laat in de rapportage weten dat het onderwijs op de Springplank op de onderzochte onderdelen kwaliteitszorg, regelgeving en rekenopbrengsten weinig en bij de Samenloop een beperkt aantal tekortkomingen kent.

De inspectie heeft verder voor alle Markantscholen op basis van de aangeleverde gegevens het jaarlijkse basisarrangement vastgesteld op grond van het feit dat inspectie geen belangrijke aanwijzingen heeft dat er belangrijke tekortkomingen zijn in de kwaliteit van het onderwijs en/of de naleving van de wet en regelgeving. Het arrangement geldt in principe voor één jaar.

2.3. Opbrengsten per school

Alle Markantscholen nemen deel aan de CITO Eindtoets en hanteren daarnaast in het kader van het Leerling Volg Systeem een vast uitgebreide toetsbatterij van methode onafhankelijke op de Cotaanlijst voorkomende toetsen om de tussentijdse vorderingen en onderwijsopbrengsten op individueel, groeps- en schoolniveau te kunnen volgen.

Hieronder is de score van iedere school en/of schoollocatie aangegeven voor de CITO eindtoets 2009 in ongecorrigeerde scores en gecorrigeerde scores voor GLG= Gemiddeld Leerling Gewicht en GLG en BL=Begrijpend Lezen weergegeven. De maximale score is 550.

Naam school	Ongecorrigeerde score	Voor GLG gecorrigeerde score	Voor GLG en BL gecorrigeerde score
Apollo	539,2	537,2	536,3
Klokkebei	541,1	538,7	537,0
Montessori	537,5	535,9	534,5
Springplank	533,9	533,3	533,3
Tweesprong	539,1	540,1	538,3
Toermalijn	539,0	537,0	537,0
Vlier Doelen	531,1	535,4	535,8
Vlier Samenloop	528,0	533,5	535,6
Vlier Vlierenbroek	529,6	534,8	534,9
De Vlier Totaal	529,3	534,1	535,7
Wildert	535,3	534,9	534,7

Gezien de conclusie van de inspectie bij het toekennen van het jaarlijks toezichtarrangement scoort geen van de scholen zich qua eindopbrengsten gemiddeld over de 3 laatste meetjaren genomen onder de maat.

Daar waar nodig zullen de scholen op onderdelen wel actie en verbeterplannen moeten maken en uitvoeren op permanent goede opbrengsten te garanderen.

2.4 Weer Samen Naar School

Stichting Markant Onderwijs participeert vanaf 1 augustus 2004 met al haar scholen in het samenwerkingsverband WSNS Land van Nassau. Alle Markant scholen zitten vanaf 1 augustus 2005 in hetzelfde cluster. Vanuit het College van Bestuur had tot 1 september de voorzitter zitting in het bestuur van het samenwerkingsverband en daarna het lid van het College van Bestuur.

In 2009 is een start gemaakt met de voorbereidingen op passend Onderwijs en hebben alle Markant scholen een schoolspecifiek zorgplan en zorgprofiel geformuleerd.

De deelname van 3 Markantscholen aan de pilot SBO rugzakleerlingen is succesvol afgerond. Dit heeft geleid tot verbreding van het SBO rugzakbeleid over het hele Samenwerkingsverband Land van Nassau met ingang van het schooljaar 2009-2010.

2.5 De Brede School

OBS De Vlier met twee locaties en OBS De Apollo met een locatie, participeren in drie Brede Scholen, te weten in Kesteren-Muizenberg (Apollo), in Geeren-Noord en in de Heuvel (De Vlier). Voor de drie Brede Scholen is in 2006 een concept- beheersovereenkomst opgesteld met aanpassingen in 2007, 2008 en 2009 vanwege steeds wijzigende bouwplannen. In het kader van de verlengde schooldag worden op alle drie de locaties 6 tot 8 projecten van elk steeds 10 weken uitgevoerd door verschillende instellingen, zoals Breda Actief, Nieuwe Veste, NME en Surplus Welzijn. Aan deze activiteiten hebben in totaal zo'n 100 kinderen per locatie kunnen deelnemen. Een probleem waar onze scholen steeds tegenaan lopen, is het gebrek aan adequate ruimtes in de gebouwen. Dit vormt voor de uitvoering van diverse plannen een voortdurend probleem. De verschillende bouwplannen bieden hoop op betere huisvesting voor de Brede Scholen Geeren-Noord en Heuvel rond 2010-2011. Voor de locatie Vlierenbroek is dit in oktober 2009 gerealiseerd. Daar is nu sprake van een aanlooperperiode om te komen tot een doelmatig beheers- en exploitatiemodel.

2.6 Onderwijs Kansen beleid

De scholen OBS De Vlier met twee locaties, OBS De Apollo met één locatie en OBS De Tweesprong participeren binnen het Onderwijs Kansen beleid van de gemeente Breda. De gemeente verstrekke in 2009 een subsidie voor Vroeg- en Voorschoolse Educatie (VVE). De scholen maken op basis van dit budget evenals de ontvangen BOA-formatie (Bestrijding Onderwijs Achterstand) een schoolspecifiek plan. Per 1-8-2009 vervielen deze gemeentelijke VVE-middelen. OBS De Vlier en OBS De Apollo werkten met het programma Kaleidoscoop (locatie respectievelijk Samenloop en Vlierenbroek) en OBS De Tweesprong Dubbelwijs en OBS De Vlier (locatie Doelen) met het programma Piramide.

Na opheffing van de Stichting SprOng hebben de OK-scholen besloten samen te blijven werken in een meer informele samenwerkingsvorm: Onyx. De Onyx-scholen hebben deelgenomen aan projecten, rondom ouderbetrokkenheid (b.v. Doerspraak op De Tweesprong en locatie Vlierenbroek), boekpromotie (zowel Tweesprong als De Vlier), taalpilot (een programma gericht op het verbeteren van de prestaties op taalgebied), buurtnetwerken en schoolgericht maatschappelijk werk.

Daarnaast hebben de leerkrachten van de groepen 4 t/m 8 deelgenomen aan de jaarlijks door Onyx georganiseerde bijeenkomsten voor leerkrachten, bv. rondom Begrijpend Lezen en Woordenschatonderwijs, en is de **I**ntern **B**egeleider bij 2 IB-bijeenkomsten geweest waarbij de IB'ers van de 12 Onyx-scholen ervaringen en kennis uitwisselen.

2.7 ICT

De bovenschoolse ICT-er (de heer H.J.A.M. van Gils) bewaakt met de directeuren en ICT-coördinatoren de voortgang van het ICT-beleidsplan. Het plan is vastgesteld d.d. 22 mei 2007. Zij komen regelmatig bijeen om alles wat ICT aangaat te bespreken. Nadruk hierbij ligt steeds op de praktijk: hoe kan ICT in dienst van het onderwijs staan. Daarbij kan er aan verschillende gebieden gedacht worden: administratie, leerlingenzorg, leerlingenprogramma's en communicatie.

Wat betreft de aanschaf en vernieuwing van de ICT hardware kan worden gemeld dat in 2009 fors is geïnvesteerd in digitale schoolborden op meerdere scholen. Tevens is gestart met voorbereiding van de vernieuwing van de computersystemen, het ICT-netwerk en ICT-werkomgeving. Deze vernieuwing zal gaan plaatsvinden in 2010 en 2011. Hier zullen ook substantiële investeringen mee gemoeid zijn.

2.8 Hoogbegaafdheid

In 2009 is onderzoek gedaan naar de haalbaarheid van een Plusklas en een Leonardo-afdeling. In de Plusklas ontmoeten leerlingen andere hoogbegaafde leerlingen en worden ze gericht begeleid om hun leerstrategieën te ontwikkelen. Daarnaast werken de leerlingen aan hun sociale vaardigheden en leren zij hun sterke kanten zinvol en effectief te gebruiken. Per 1 januari 2010 is de Plusklas van start gegaan en is slechts toegankelijk voor leerlingen van Markantscholen. Naast het initiatief van de Plusklas is er een onderzoek gestart naar de haalbaarheid van Leonardo-onderwijs. Dit heeft er toe geleid dat per september 2010 een Leonardo-afdeling wordt aangehaakt aan de Montessorischool Breda. Waarschijnlijk wordt er een start gemaakt met 2 of 3 Leonardogroepen. De start van de Leonardoafdeling vraagt van het bestuur substantiële investeringen. Voorshands is daarom besloten dit voor een periode van drie jaar te doen met jaarlijkse evaluatie.

3. Personeel

3.1 Algemeen

De volgende onderwerpen hebben in 2009 de aandacht gekregen:

- vaststelling meerjarenformatiebeleid 2009-2013;
- vaststelling bestuursformatieplan 2009-2010;
- uitvoering competentiescan en POP voor het 3e en laatste deel van het lerarenbestand;
- 'vitaliseringstraject' Apolloschool;
- coaching en begeleiding

3.2 Integraal Personeelsbeleid

Integraal personeelsbeleid is de systematische afstemming van de kennis en bekwaamheden van het personeel op geformuleerde inhoudelijke en organisatorische doelen van de scholen: de school als lerende organisatie. Dit is leidend voor verdere beleidsuitwerking.

3.3 Formatie

In het afgelopen jaar is er aandacht besteed aan de vaststelling van het meerjarenformatiebeleid. Doel ervan is om beter te kunnen anticiperen op toekomstige ontwikkelingen. Elk jaar wordt dit beleidsplan in samenhang met het bestuursformatieplan geactualiseerd.

Prognose aantal leerlingen 2009-2012

1-10-2008 feitelijk	1-10-2009 feitelijk	1-10-2010	1-10-2011	1-10-2012	1-10-2012
2081	2134	2131	2126	2144	2144

3.4 Personeelsbestand

Op de 8 openbare basisscholen zijn in totaal 182 medewerkers werkzaam waarvan 8 directieleden. Via de WSW-regeling, de oude regeling banenpoolers en K*Pabel-detacheringen zijn medewerkers werkzaam als onderwijsondersteunend personeel (conciërges, administratief medewerkers, onderwijsassistenten). Vanaf eind 2008 zijn er ook drie OOP-ers in vaste dienst werkzaam op basis van de nieuwe subsidieregeling van het CFI.

a. Aantal personeelsleden in dienst per 31 december 2009

	Directies en leerkrachten		Onderwijs-ondersteunend personeel (geen gedetacheerden)		Totaal		
	Vrouw	Man	vrouw	Man	V	M	totaal
Bovenschools	1	2	1	1	2	3	5
Apollo	6	3	0	1	6	4	10
De Klokkebei	19	4	0	0	19	4	23
Montessori Dubbelwijs	20	2	1	0	21	2	23
De Springplank	11	3	1	0	12	3	15
De Toermalijn	25	10	3	1	28	11	39
Tweesprong Dubbelwijs	15	5	1	0	16	5	21
De Vlier	19	9	2	1	21	10	24
De Wildert Dubbelwijs	13	2	0	0	13	2	15
Totaal	129	41	9	4	138	44	182

b. Leeftijdsofbouw personeel per 31 december 2009

Leeftijdscategorie	Directies en leerkrachten (incl. VVE, OK, Brede School)		Onderwijsondersteunend personeel (zonder gedetacheerden)		Totaal		
	vrouw	Man	vrouw	Man	V	M	totaal
0-24 jarigen	2	0	0	0	2	0	2
25-34 jarigen	30	5	0	1	30	6	36
35-44 jarigen	27	5	1	0	28	5	33
45-54 jarigen	43	17	6	2	49	19	68
55-59 jarigen	19	6	1	1	20	7	27
60-65 jarigen	7	7	2	0	9	7	16
Totaal	128	40	10	4	138	44	182

c. Deeltijders (wtf lager dan 1,0000) naar leeftijd, functiecategorie en sekse.

Leeftijdscategorie	Directies en leerkrachten (incl. VVE, OK, Brede School)		Onderwijsondersteunend personeel (zonder gedetacheerden)		Totaal		
	vrouw	Man	vrouw	Man	V	M	totaal
0-24 jarigen	2	0	2	1	4	1	5
25-34 jarigen	24	1	1	0	25	1	26
35-44 jarigen	21	0	1	0	22	0	22
45-54 jarigen	30	1	3	1	33	2	35
55-59 jarigen	10	1	0	0	10	1	11
60-65 jarigen	3	0	1	1	4	1	5
Totaal	90	3	8	3	98	6	104

De cijfers laten het volgende zien:

- de personeelsleden OP en directie samen zijn voor het grootste deel vrouw (75,8% tegen 76,7% in 2008);
- 37 leraren zijn jonger dan 35 jaar (22% tegen 27% in 2008);
- 23,6% van het OP is ouder dan 55 jaar (20,2% in 2008);
- 104 personeelsleden werken in deeltijd (57,2 % tegen 59,4% in 2008).

4. Financiën

4.1 Algemeen

Het financiële beleid van Stichting Markant Onderwijs ligt vast in het financiële beleidsplan dat is opgesteld op grond van een gedegen risicoanalyse en de uitgangspunten van beleid. Het financiële beleidsplan heeft een werkingsduur van 4 jaar (van 2009 t/m 2012). In de loop van 2012 zullen acties uitgezet worden om te bezien op welke onderdelen het financiële beleidsplan een actualisatie moet ondergaan, zodat in 2013 het volgende beleidsplan in werking kan treden. Het financiële beleid is gericht op het waarborgen van de continuïteit van de organisatie en voor het creëren van randvoorwaarden waarmee de missie en doelstellingen van het bestuur kunnen worden gerealiseerd. Op de lange termijn moet de continuïteit van het onderwijs, de werkgelegenheid en de materiële voorzieningen gewaarborgd worden op het niveau van de geprognosticeerde leerlingaantallen.

Binnen de kaders van het financiële beleidsplan zijn de volgende punten /zaken in het afgelopen jaar uitgewerkt /uitgevoerd:

- kwartaalbesprekingen naar aanleiding van de uitputtingsoverzichten personele begroting;
- afwerken van het overzicht schulden en vorderingen;
- opstellen van schoolbegrotingen door de directeuren zelf;
- opstellen van een personele begroting op basis van de nieuwe lumpsumregels;
- opstellen van de jaarrekening 2008;
- opstellen treasurystatuut;
- opstellen van meerjaren begroting 2009-2013;
- onderbouwing van de voorziening Bapo en Jubilea.
- afrekening ID met gemeente Breda;
- overheveling reserves van gemeente Breda naar Markant Onderwijs i.v.m. de verzelfstandiging.

In 2010 zal in de bekostiging vanuit de overheid aanzienlijke bezuinigingen doorgevoerd worden. Zo verdwijnt per 1 augustus 2010 het volledige bestuurs- en managementbudget en zal ook de groeiregeling aangepast worden. Beide maatregelen zullen ook Markant Onderwijs treffen. In de meerjaren begroting 2010-2014, welke in de eerste helft van 2010 wordt opgesteld zal met deze ontwikkeling rekening gehouden worden.

5. Huisvesting / overig

De volgende onderwerpen hebben in 2009 de aandacht gekregen:

- huisvestingsaanvragen 2010 en de contacten daarover met de gemeente;
- deelname in stuurgroepen Brede School Geeren-Noord, Heuvel en Vlierenbroek;
- overleg met gemeente over de huisvestingsconsequenties van de groei van OBS De Toermalijn;
- nieuwbouw OBS Apollo;
- nieuwbouw OBS De Springplank;
- mogelijke nieuwbouw MFA De Toermalijn;
- uitvoering van de onderhoudsplanning 2009 via FD-Advies.

Markant Onderwijs heeft de opzet en uitwerking van haar onderhouds- en huisvestingsplan uitbesteed aan FD-Advies. Eind 2008 heeft dit bureau een integraal huisvestingsplan opgesteld voor het kalenderjaar 2009.

Markant Onderwijs heeft gekozen voor een onderhoudsplan op bestuursniveau; daar waar de nood en urgentie het hoogst is, wordt het eerst geïnvesteerd. Hiertoe zijn alle separate voorzieningen onderhoud bij elkaar gevoegd tot één voorziening onderhoud. Leidend is dat de kosten meerjarig daaruit kunnen worden gedekt.

5.1 Overige ontwikkelingen

De samenwerking tussen Kober kindercentra en het Openbaar Primair Onderwijs is op diverse scholen gecontinueerd. Zo wordt er samengewerkt in OBS De Vlier, OBS De Toermalijn, OBS De Klokkebei, OBS De Springplank en OBS De Apolloschool.

Voor OBS De Wildert Dubbelwijs, OBS De Tweesprong Dubbelwijs en De Montessori Dubbelwijs is de samenwerking met skon kinderopvang B.V. gecontinueerd. Met skon kinderopvang B.V. is het Dubbelwijs concept ontwikkeld (professionele opvang en professioneel onderwijs onder de vlag van de school en voor kinderen van de school).

6. Bedrijfsvoering / Interne beheersing

6.1 Het Besturingsmodel

Het besturingsmodel van Markant Onderwijs schetst hoe de aansturing van scholen plaatsvindt en zet de verhouding tussen het College van Bestuur en management uiteen. In dit document worden deze verhoudingen verder geconcretiseerd. Uitgangspunten voor het besturingsmodel:

1. alles vindt plaats met inachtneming van geldende wettelijke kaders;
2. de doel- en grondslagformulering die zijn vastgelegd in de statuten van Markant Onderwijs d.d. 3 april 2009, zijn kaderstellend;
3. de visie, missie en besturingsfilosofie;
4. het BestuursOndernemingsPlan (BOP);
5. resultaatgericht management;
6. verantwoordelijkheden laag in de organisatie;
7. scholen hebben een zo groot mogelijke eigen beleidsruimte.

Ad 1: Geldende wettelijke kaders

De wijze waarop binnen de organisatie met elkaar wordt omgegaan is altijd gebonden aan bestaande wettelijke kaders. Daar liggen de grenzen voor wat wel en niet kan/mag.

Ad 2: Doel- en grondslagformulering

Hiermee wordt de identiteit van de organisatie als kaderstellend vastgesteld.

Ad 3: Visie, missie en besturingsfilosofie

De visie en missie vormen de opdracht aan de organisatie om haar activiteiten op te baseren. De besturingsfilosofie is in dit document al geconcretiseerd.

Ad 4: BestuursOndernemingsPlan

De scholen functioneren beleidsmatig binnen het door het College van Bestuur vastgestelde BestuursOndernemingsPlan (BOP). Op de verschillende beleidsterreinen (onderwijs, personeel, huisvesting, financiën, organisatie en marketing & communicatie) zijn integraal samenhangende uitspraken gedaan, die richtinggevend zijn voor het beleid in de scholen. De consequentie hiervan is dat op schoolniveau integraal beleid wordt gevoerd.

Ad 5: Resultaatgericht management

Het strategische beleid wordt geoperationaliseerd in doelen die gelden als te behalen resultaten (zogenaamde resultaatafspraken). Op deze wijze wordt gestuurd op doelen die als afgeleide van het BestuursOndernemingsPlan in de SchoolOndernemingsPlannen (SOP) zijn vastgelegd. De directeuren zijn voor hun scholen beleidsmatig daarvoor eindverantwoordelijk.

Ad 6: Verantwoordelijkheden laag in de organisatie

Om het beleidsvoerende vermogen zo groot mogelijk te laten zijn, wordt beleidsverantwoordelijkheid zo laag mogelijk in de organisatie gelegd.

Ad 7: Scholen hebben een zo groot mogelijke eigen beleidsruimte

Uitgangspunt is dat scholen een duidelijk 'eigen gezicht' (profiel) hebben. Dat betekent dat zij de ruimte krijgen om de doelen die in het SchoolOndernemingsPlan (SOP) zijn geformuleerd op hun eigen wijze te realiseren. Het betekent ook dat het College van Bestuur geen andere richtlijnen geeft over de wijze waar op de school georganiseerd is, dan dat deze resultaatgericht management moet kunnen waarmaken.

Binnen de Markant Onderwijs-organisatie onderscheiden we vijf organisatorische eenheden die voor de beleidsontwikkeling relevant zijn:

1. de Raad van Toezicht (RvT);
2. het College van Bestuur (CvB);
3. het management (het directeurenoverleg DOPO);
4. de stafleden / het bestuursbureau;
5. de scholen.

7. Toekomstparagraaf

De volgende landelijke ontwikkelingen spelen de komende periode:

- Wet goed onderwijs goed bestuur en Vensters voor Verantwoording

Met de wet "Goed onderwijs, goed bestuur" wordt eveneens een aantal gedragsregels voor schoolbesturen ingevoerd. Deze wet zal per 1 augustus 2010 van kracht worden. Een bestuur zal voortaan moeten zorgen voor een scheiding tussen intern toezicht en bestuur. Ieder bestuur moet bovendien gaan werken volgens een Code Goed bestuur.

- De Lokale Educatieve Agenda

De Lokale Educatieve Agenda is geïntroduceerd als een instrument om het lokaal onderwijsbeleid vorm en inhoud te geven na de wetswijzigingen in het onderwijs(achterstanden)beleid in 2006. Het is een instrument voor gemeenten, schoolbesturen en overige partners om in 'nieuwe verhoudingen' (meer gelijkwaardige verhoudingen) tot gezamenlijke afspraken te komen over het onderwijs- en jeugdbeleid.

- Actieplan en convenant leerkrachten

Per 1 augustus 2010 zal de eerste fase van de functiemix ingevoerd moeten worden. Per deze datum zal ongeveer 10 fte in een LB-functie benoemd moeten worden. Beleid, criteria, en aanstellingsprocedure zal in het voorjaar van 2010 in de beleidsnota Ontwikkeling Functiemix uitgewerkt worden.

- Passend onderwijs

In 2011 zijn alle scholen in Nederland verplicht om passend onderwijs te bieden. Dat wil zeggen dat de school verplicht is om het leerstofaanbod aan te passen op de onderwijsbehoefte van de individuele leerling. Verwijzing naar het speciaal onderwijs is ongewenst en wordt ontmoedigd en lastig gemaakt.

- Onderzoek van de Commissie Don over het weerstandsvermogen in het onderwijs

Het financiële beheer van onderwijsinstellingen moet beter. Dat concludeert de commissie Vermogensbeheer Onderwijsinstellingen. De commissie onder leiding van professor Don stelt nieuwe signaleringsgrenzen betreffende de financiën van scholen voor, zoals de zogenaamde kapitalisatiefactor en doet aanbevelingen ter verbetering van het financiële beheer. De commissie heeft de optimale financieringsstructuur van instellingen in verschillende onderwijssectoren onderzocht en concludeert dat de financiële deskundigheid in een aantal sectoren nog onvoldoende aanwezig is en dat bij sommige instellingen te veel geld op de plank blijft liggen. In alle sectoren is het beleid voor verbetering vatbaar. Don stelt voor om de financiële deskundigheid te versterken.

- Toezicht op maat Vanaf 1 november 2009 werkt onderwijsinspectie volgens het nieuwe toezichtkader voor PO en VO. Het toezichtkader beschrijft de werkwijze van de inspectie, wat er precies beoordeeld wordt en wanneer het onderwijs van voldoende kwaliteit is. Scholen/besturen weten zo wat ze van de inspectie kunnen verwachten. Belangrijke wijzigingen ten opzichte van het oude toezichtkader:

- De inspectie werkt risicogericht: scholen met risico's, zoals minder goede leerresultaten, krijgen meer toezicht dan niet risicoscholen. Er is 'toezicht op maat'
- De inspectie beschouwt het bestuur als eerste aanspreekpunt en niet de schoolleider

- Landelijke werkgroep Andere Tijden: discussie over wijziging schooltijden in lijfelijk dagenmodel . Een aaneengesloten schooldag voor vier- tot twaalfjarigen is van gemeenschappelijk belang.

Steeds meer basisscholen en kinderopvangcentra realiseren zich dat.

Een gezamenlijke aanpak bevordert de brede ontwikkeling van kinderen en vergemakkelijkt voor ouders de afstemming tussen schooltijden en werk. Het project 'Andere Tijden' wil de samenwerking tussen basisonderwijs en kinderopvang versterken en richt zich daarbij op andere schooltijden.

- Bezuiniging op B. & M.-budget en Groeiregeling

Per 1 augustus 2010 verdwijnt het budget Bestuur en Management. Dit staat haast haaks tegenover de adviezen van de commissie Don over de professionalisering van besturen. Ook de ziging van de groeiregeling zal een flinke impact hebben op Stichting Markant.

8. Samenvatting jaarrekening 2009

In dit hoofdstuk zijn de staat van baten en lasten en de balans opgenomen. Het gehele rapport is opgenomen in bijlage F.

8.1 Balans

In onderstaande tabel is de balans per 31-12-2009 en 31-12-2008 opgenomen.

	31-12-2009	31-12-2008		31-12-2009	31-12-2008
Activa			Passiva		
Vaste activa			Eigen vermogen		
Materiële vaste activa			Algemene reserve	3.604.889	3.474.696
Inventaris en apparatuur	853.927	778.583	Overige fondsen	0	0
Leermiddelen	291.238	264.370		3.604.889	3.474.696
Overige mva	3.705	5.209			
	1.148.870	1.048.162	Voorzieningen		
Financiële vaste activa			Overige voorzieningen	644.578	571.354
Effecten	1.019.760	0		644.578	571.354
Overige fva	0	2.849.954	Kortlopende schulden		
	1.019.760	2.849.954	Crediteuren	98.488	251.634
Vlottende activa			Belastingen en premies sociale verzekeringen	301.915	316.867
Vorderingen			Schulden terzake van pensioenen	112.090	97.733
Debiteuren	1.427	1.511	Overige kortlopende schulden	1.525	25.427
Ministerie OCW	484.047	470.897	Schulden		
Overige vorderingen	189.909	70.505	Overlopende passiva	865.265	845.590
Overlopende activa	5.172	6.818		1.379.283	1.537.251
	680.555	549.731			
Liquide middelen	2.779.565	1.135.454			
	5.628.750	5.583.301		5.628.750	5.583.301

Toelichting op de balans en de vermogenspositie per balansdatum

Materiële vaste activa (€ 1.148.870)

De materiële vaste activa zijn met € 100.708 toegenomen ten opzichte van 2008. De toename geeft aan dat de afschrijvingen in 2008 lager zijn geweest dan de investeringen in vaste activa. Het totaal aan investeringen bedroeg in 2009 € 302.976 t.o.v. € 188.762 in 2008. In 2009 is geïnvesteerd in:

Meubilair	€ 40.873
Inventaris/ Apparatuur	€ 153.525
Leermethoden	€ 82.035
Hardware en randapparatuur	€ 25.668
Overige materiele activa	€ 875
Totaal	€ 302.976

Financiële vaste activa (€ 1.019.760)

De middelen werden tot medio november 2009 belegd door de gemeente Breda. In 2008 vormde de rekening courantverhouding met de gemeente dan ook feitelijk de financiële vaste activa. Op 31 december 2008 was een bedrag van € 2.849.954 opgenomen onder de financiële vaste activa. In verband met de verzelfstandiging is in november het vermogensbeheer van € 2.800.000 overgedragen aan de Rabobank. Hiertoe is een beleggersrekening geopend. Rekening houdend met de regeling belenen en beleggen en het treasury statuut zijn voor deze middelen waardepapieren aangeschaft. Per 31 december 2009 is nog maar slechts een gedeelte van het vorenvermelde bedrag aangewend. Het overzicht hiervan is terug te vinden op blz. 17 van het financieel jaarverslag. De overige middelen die geparkeerd staan op de beleggersrekening maken onderdeel uit van de liquide middelen.

Vorderingen (€ 680.555)

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarden, zonder dat rekening gehouden dient te worden met afwaardering wegens oninbaarheid. Met andere woorden, de vorderingen bestaan voor een groot deel uit vorderingen die op korte termijn afgewikkeld zullen worden. Hierbij is te denken aan de vordering op het ministerie van OC&W (€ 484.047). Deze wordt in de eerste 7 maanden van 2010 afgewikkeld.

Liquide middelen (€ 2.779.565)

Het kengetal vlottende activa/kortlopende schulden (liquiditeit) geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is om op korte termijn aan haar kortlopende schulden te voldoen. Dit kengetal zou volgens bedrijfseconomische maatstaven boven de 100 moeten liggen; op dat moment zouden de kortlopende schulden (ineens) voldaan kunnen worden. Markant Onderwijs heeft voor dit kengetal een streefwaarde vastgesteld van 150. Per 31-12-2009 bedraagt dit kengetal 251. Dit wordt echter veroorzaakt doordat het saldo van de beleggersrekening hierin

is meegerekend. Exclusief dit saldo zou dit kengetal uitkomen op 122 terwijl ultimo 2008 dit kengetal nog 107 bedroeg.

Er kan een aantal zaken opgemerkt worden. Onder de kortlopende schulden is de bijdrage van de gemeente Breda betreffende functionele kwaliteit ad € 380.090 opgenomen. Tenslotte is voor een bedrag van € 303.299 aan opgebouwde rechten vakantiegeld opgenomen. Dit betekent dat er in totaal een bedrag van € 683.389 aan kortlopende schulden is verantwoord, welke niet direct opeisbaar zijn door derden. Corrigeren we de liquiditeit ook hiermee dan bedraagt de current ratio 247 en dus ruim boven de streefwaarde van 150.

Eigen vermogen (€ 3.604.889)

De solvabiliteit geeft inzicht in hoeverre een organisatie op lange termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. Volgens bedrijfseconomische maatstaven zou de solvabiliteit meer moeten bedragen dan 25%. Hieraan voldoet Markant Onderwijs met 64,04 in ruime mate. In 2008 heeft een risicoanalyse plaatsgevonden waarbij streefjaren aangaande de noodzakelijke (minimale en maximale) omvang van het vermogen zijn vastgesteld. Als minimaal benodigde solvabiliteit is in de risicoanalyse vastgesteld 37%. Markant Onderwijs heeft als streefwaarde de solvabiliteit tussen de 30% en 50% vastgesteld.

Voor het weerstandsvermogen is als streefwaarde een percentage tussen de 11% en 15% vastgesteld. Ultimo 2009 bedraagt het weerstandsvermogen 27,2%. Het beleid van Markant Onderwijs is er op gericht dat als het weerstandsvermogen boven de vastgestelde norm komt deze middelen te investeren in het onderwijs. Jaarlijks wordt hiervoor een meerjareninvesteringsplanning opgesteld waarin rekening wordt gehouden met de ontwikkeling t.o.v. deze norm. In 2009 is een meerjarenbegroting opgesteld met een ambitieus investeringsprogramma. In de eerste helft van 2010 zal deze meerjarenbegroting worden bijgesteld, waarbij nadrukkelijk rekening gehouden dient te worden met het strategische beleid en de schoolconcepten en de ontwikkeling van de risico's. Op basis daarvan kan bepaald worden of en in welke mate reserves omgezet kunnen worden voor extra investeringen in het onderwijs.

Voorzieningen (€ 644.578)

Als gevolg van het invoeren van de richtlijn 660 voor onderwijsinstellingen per 1 januari 2008 is een voorziening getroffen voor jubilea. Deze voorziening is vastgesteld op € 80.499 en is gevormd middels een herschikking van de algemene reserve naar de voorziening jubilea. Uitgangspunt voor de vorming van deze voorziening is conform de VosAbb norm van € 550 per fte en is gebaseerd op ervaringscijfers vanuit het Voortgezet Onderwijs. Het is thans nog onduidelijk of Deloitte Accountants deze norm onderschrijft.

De voorziening BAPO van € 408.777 is in de balans opgenomen in overeenstemming met de door het Ministerie van OCW vastgestelde regeling waarin specifiek is opgenomen hoe om te gaan met de Bapo-voorziening. Deze regeling betekent dat de in de balans opgenomen voorziening per 31 december 2009 uitsluitend de uitgestelde Bapo rechten omvat. Per saldo is in 2009 € 72.455 gedoteerd aan de voorziening. Deze dotatie is niet in de begroting 2009 opgenomen en heeft derhalve het exploitatieresultaat negatief beïnvloed.

De voorziening Onderhoud (€ 117.304) en de voorziening spaarverlof (€ 37.998) zijn conform de begroting verwerkt.

Kortlopende schulden (€ 1.379.283)

Het kengetal kortlopende schulden/totaal baten * 365 geeft een indicatie van het (extern) kapitaalgebruik in dagen. In 2009 is dit kengetal gedaald van 57,27 dagen in 2008 naar 48,9. Als gevolg van het ontbreken van gegevens van overige PO-instellingen, zijn er geen conclusies te trekken.

8.2 Staat van Baten en lasten / Gang van zaken gedurende verslagjaar

Het jaar 2009 werd afgesloten met een positief resultaat van € 130.193 terwijl er een positief resultaat van € 184.654 werd verwacht. De verschillen zullen onderstaand worden toegelicht.

	Werkelijk	Begroot	Werkelijk	Vershil	Begroot
	2008	2009	2009	2009	2010
BATEN					
Rijksbijdragen	8.914.391	9.151.341	9.320.475	-169.134	9.422.598
Overige overheidsbijdragen	305.665	522.852	458.227	64.625	417.437
Overige baten	576.867	472.639	497.583	-24.944	401.294
Totaal baten	9.796.923	10.146.832	10.276.285	-129.453	10.146.832
LASTEN					
Personeelslasten	7.796.545	8.397.188	8.525.508	-128.320	8.623.238
Afschrijvingen	188.337	206.851	202.268	4.583	218.633
Huisvestingslasten	672.804	753.952	604.891	149.061	626.631

Overige lasten	746.108	762.772	921.948	-179.176	817.929
Totaal lasten	9.403.794	10.120.763	10.254.615	-133.852	10.286.431
Saldo baten en lasten	393.129	26.069	21.670	4.399	-45.102
Financiële baten en lasten	147.449	158.585	108.523	50.062	123.00
Exploitatieresultaat	540.578	184.654	130.193	54.461	78.598

Exploitatieresultaat (€ 130.193)

Er wordt gestreefd naar een positieve rentabiliteit. Het streefgetal is voor de periode 2008 – 2012 > 0. De rentabiliteit over 2009 1,25 is ten opzichte van 2008 (5,44) aanzienlijk gedaald. De verwachting is dat de rentabiliteit over 2010 verder zal dalen.

Rijksbijdragen (€ 9.320.475)

De rijksbijdragen zijn € 169.134 hoger dan begroot. Dit wordt m.n. veroorzaakt door:

- € 77.000 hogere vergoeding voor salariskosten als gevolg van aanpassing van de rijksnormen aan de CAO-ontwikkelingen over het schooljaar 2008-2009.
- Extra groeiformatie en leerlinggebonden financiering.
- Extra bekostiging i.v.m. de impulsgebieden.
- De rijksbijdrage bedraagt 90,70% van de totale baten en is lager dan in 2008 (91%).

Overigens geeft het kengetal een indicatie van de mate waarin het bevoegde gezag afhankelijk is van de rijksbijdrage.

Overige overheidsbijdragen (€ 458.227)

De overige overheidsbijdragen bedroegen in 2009 4,46% van de totale baten. In 2008 bedroegen de overige overheidsbijdragen 3,1% van de totale baten.

De gemeentelijke bijdragen zijn € 64.625 lager dan begroot. In de begroting was rekening gehouden met € 125.000 baten t.b.v. functionele kwaliteit gebouwen. De uitgaven zijn echter direct ten laste van de post overlopende passiva gemeente 'functionele kwaliteit' verantwoord en komen niet als zodanig in de exploitatierekening naar voren. Zie ook huisvestingslasten.

De vergoedingen vanuit de gemeente betreffen vooral de subsidies in het kader van het onderwijskansenbeleid, Brede School en Schakelklas.

Overige baten (€ 497.583)

De overige baten bedroegen in 2009 4,84% van de totale baten. De overige baten zijn € 24.944 hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door:

Extra baten i.v.m. detachering	€ 834,00
Extra bijdrage vanuit de schoolraad	€ 1.055,00
Niet ontvangen ouderbijdragen	-€ 2.485,00
Verhuuropbrengsten	€ 9.198,00
Opbrengst kantine	-€ 200,00
Bijdragen van derden	€ 19.654,00
WSNS	€ 28.237,00
Overige baten	-€ 31.349,00
Totaal	€ 24.944,00

Personele lasten (€ 8.525.508)

De personele lasten bedragen 83,13 % van de totale lasten. Dit kengetal is gestegen ten opzichte van 2008 toen het percentage 82,91% bedroeg. De personele lasten zijn € 128.320 hoger dan begroot. Het verschil is ontstaan door:

Hogere Salarislasten	€ 151.457,00
Dotatie Voorziening Bapo	€ 72.455,00
Dotatie voorziening Jubilea	€ 17.705,00
Lagere Cursuskosten	€ -24.551,00
Lagere kosten Extern personeel	€ -61.493,00
BGZ	€ -4.500,00
Minder Overige personeelslasten	€ -22.753,00
Totaal	€ 128.320,00

- In december is met terugwerkende kracht vanaf 1-1-2009 een salarismaatregel doorgevoerd. Het gaat hier om een bedrag van € 86.407,89. In mei 2010 zal door een aanpassing van de GPL deze salarismaatregel gecompenseerd gaan worden. Er is voor gekozen om deze aanpassing van de bekostiging niet als vordering op het ministerie op te nemen maar onderdeel te laten zijn van de exploitatie over 2010. De belangrijkste reden om dit te doen is dat in het kader van aankomende bezuinigingen het niet zeker is dat deze salarismaatregel volledig gecompenseerd gaat worden. Verder is in het kader van de vitalisering van OBS De Apollo en verplichte mobiliteit aan De Toermalijn ca. 1 fte extra ingezet. Ook heeft OBS De Toermalijn toestemming gekregen in de eerste helft van het kalenderjaar extra personeel in te zetten.
- De dotaties aan de voorziening Bapo en jubilea waren niet begroot in 2009 maar zijn op grond van de op 31 december geldende regelgeving wel verplicht. Beide dotaties beïnvloeden daardoor direct het exploitatieresultaat over 2009. Zie ook voorziening.
- Onder extern personeel wordt met name verstaan de kosten van BSW-personeel (conciërges), de uitbesteding van werkzaamheden aan Edux en een deel van de kosten van OSG (detachering personeel). De detachering vanuit OSG is per 1 augustus 2009 geëindigd terwijl deze voor een heel jaar begroot was. De BSW brengt slechts de werkelijk afgenomen uren in rekening. Door ziekteverlof van een aantal conciërges is er in 2009 beduidend minder in rekening gebracht.

Afschrijvingslasten (€202.268)

De afschrijvingslasten zijn € 4.583 lager dan begroot. Dit verschil is ontstaan doordat er bij het opstellen in de jaarbegroting 2009 minder of later investeringen hebben plaatsgevonden dan verwacht in 2008 .

Huisvestingslasten (€ 604.891)

De huisvestingslasten zijn € 149.061 lager dan begroot. Grotendeels heeft dat te maken met het feit dat in de begroting rekening gehouden was met een last van € 125.000 i.v.m. functionele kwaliteit gebouwen. De uitgaven zijn echter direct ten laste van de post 'overlopende passiva gemeente functionele kwaliteit' verantwoord en komen niet als zodanig in de exploitatierekening naar voren. Opvallend zijn de lage energiekosten van OBS De Wildert in 2009. Een te hoog vastgesteld voorschot in 2008 heeft tot een terugbetaling geleid in 2009.

Overige instellingslasten incl. leermiddelen (€ 921.948)

De overige instellingslasten zijn in 2009 € 159.176 hoger dan begroot. Dit verschil vooral te maken met de verzelfstandiging van het Openbaar Onderwijs in 2009, t.w.:

- De Bijdrage onderwijsbureau is € 26.210 hoger dan begroot. In verband met de verzelfstandiging en overdracht is er per 1 mei een overdrachtsbalans inclusief accountantsverklaring opgesteld.
- PR & Marketing is € 52.570 hoger dan begroot.
- Bijdragen aan derden € 11.637.
- Lasten van voorgaande jaren € 11.625.
- Vieringen € 11.313.

Leermiddelen (€ 240.407)

Ten opzichte van de begroting is € 35.407 meer uitgegeven aan leermiddelen en ten opzichte van 2008 is dit € 17.261 hoger. De verklaring hiervoor is de stijging van het leerlingenaantal.

Financiële baten (€ 127.495) en lasten (€ 18.972)

De financiële baten zijn € 31.506 lager dan begroot. Dit bedrag is lager doordat de financiële crisis het rendement op liquide middelen aanzienlijk heeft verlaagd.

8.3 Samenvatting Kengetallen per balansdatum

De kengetallen over het kalenderjaar 2009 zijn nog eens samengevat in onderstaande tabel.

	Kengetallen 31-12-2009	Kengetallen 31-12-2008
Financiële positie		
Liquiditeit	2,51	1,10
Solvabiliteit 1	64,04	62,23
Rentabiliteit	1,25	5,44
weerstandsvormogen	26,35	27,22
Kapitalisatiefactor	55,00	57,00
Staat van baten en lasten		
Personele lasten van totaal	83,14	82,97
Afschrijvingslasten van totaal	1,97	2,04
Huisvestingslasten van totaal	5,90	7,45
Ov. Instellingslasten van totaal	8,99	7,54

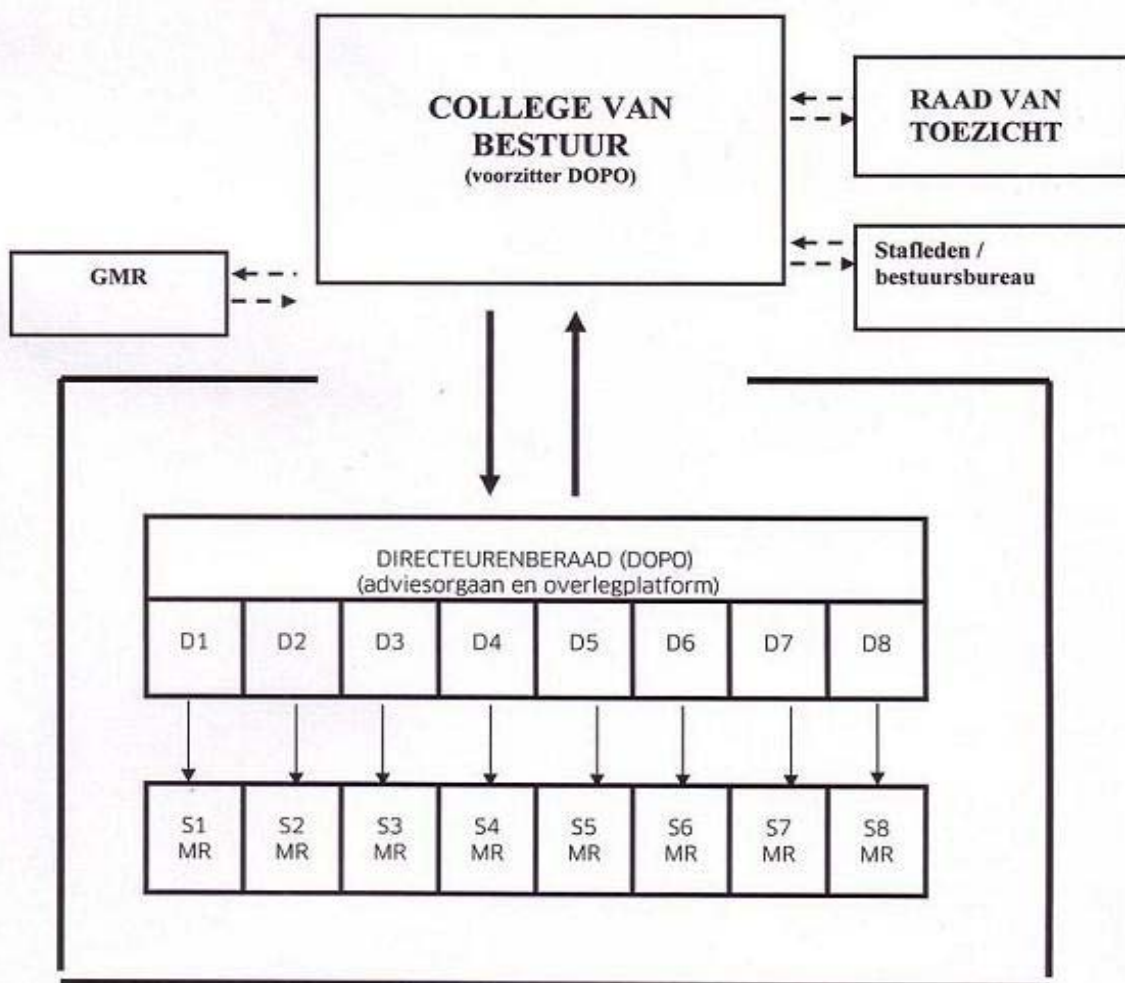
8.4 Treasury

De Stichting hanteert een treasurystatuut rekening houdend met de regeling belenen en beleggen van het ministerie van O.C. & W.. In dit statuut is bepaald binnen welke kaders het financierings- en beleggingsbeleid is ingericht. Het uitgangspunt blijft dat de toegekende publieke middelen overeenkomstig hun bestemming worden besteed. De stichting heeft een defensief financieel beleid gevoerd. Er is gebruik gemaakt van spaarrekeningen / maand en -kwartaal deposito.

€ 2.800.000,00 van het vermogen is middels een beleggersrekening in beheer gegeven aan de Rabobank. Binnen de kaders van de regeling belenen en beleggen en het treasurystatuut wordt deze rekening aangewend voor de aanschaf van effecten.

Bijlage A. Organogram

Organogram Markant Onderwijs

Bijlage B. Overzicht scholen

Brinnr.	Schoolnaam	Adres	Postcode/Plaats
03CW	OBS Apolloschool	Schoolstraat 2A	4841 XD Prinsenbeek
06BB	OBS De Klokkebei	Sterstraat 1	4854 KE Ulvenhout
11SJ	OBS De Tweesprong Dubbelwijs	Kapelstraat 15	4817 NX Breda
12LV	OBS De Vlier, locatie Samenloop	Meerhoutstraat 2B	4826 EN Breda
12LV	OBS De Vlier, locatie Doelen	Doelen 9	4813 GP Breda
03CW	OBS Apolloschool, locatie Vlierenbroek	Vlierenbroek 32	4822 XM Breda
18GP	OBS De Springplank	Breeschot 18	4847 EW Teteringen
21PP	OBS De Wildert Dubbelwijs	Twaalfbunder 2	4823 BJ Breda
23PD	OBS Montessorischool Dubbelwijs	Jan Nieuwenhuyzenstraat 15	4818 RH Breda
24BE	OBS De Toermalijn	Zr. Boomaarsstraat 4	4854 KE Bavel

Bijlage C. Samenstelling centrale organen

Samenstelling Raad van Toezicht per 31 december 2009:

- De heer H.J.F. van Raak, voorzitter
- De heer A.A. Horward, lid
- De heer G.A.M. van de Griendt, lid
- De heer C.J.C. Schoenmakers, lid
- De heer P.F.A. Moerkens, lid

College van Bestuur

- de heer O.W.I.J. Brouwer, voorzitter
- mevrouw J.H.S. van Ballegooijen-Rijnaard, lid

Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad

- de heer F. van Caulil, voorzitter
- mevrouw M. Damen, penningmeester
- mevrouw R. Bouw, secretaris
- mevrouw C. van Eijk, mevrouw U. van Leeuwen, mevrouw D. Koopmanschap, mevrouw Th. Soeteman, mevrouw K. Bouwmans-Brouwer, mevrouw I. van Loon, mevrouw Y. van Krimpen, mevrouw J. van Ommeren- Fouwels, mevrouw A. Waterreus, mevrouw S. van der Bent, leden

Bijlage D. Samenwerkingsverbanden

De scholen van Stichting Markant Onderwijs zijn aangesloten bij:

Stichting Samenwerkingsverband WSNS Regio Land van Nassau
Postbus 3167
4800 DD Breda
Tel.: 076-5245502
Fax: 076-5245501

Bijlage E. Begroting 2010

	Realisatie	Begroting	Begroting
	2009	2009	2010
Baten			
Rijksbijdragen OCW	9.320.475	9.151.341	9.422.598
Overige overheidsbijdragen- en subsidies	458.227	522.852	417.437
Overige baten	497.583	472.639	401.294
Totaal baten	10.276.285	10.146.832	10.241.329
Lasten			
Personeelslasten	8.525.508	8.397.188	8.623.238
Afschrijvingslasten	202.268	206.851	218.633
Huisvestingslasten	604.891	753.592	626.631
Overige lasten	921.948	762.772	817.929
Totaal lasten	10.254.615	10.120.763	10.286.431
Saldo baten en lasten	21.670	26.069	-45.102
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	108.523	158.585	123.700
Financiële lasten	0	0	0
Saldo financiële baten en lasten	130.193	184.654	78.598
Saldo buitengewone bedrijfsvoering	0	0	0
Nettoresultaat	130.193	184.654	78.598

Bijlage F. Jaarrekening 2009